

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 23. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Mandag den 14. marts 2011
Tidspunkt: Kl. 10.30
Sted: 2-133

Til stede: Per Clausen, fungerende formand, Flemming Møller (V), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Morten Bødskov (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Ole Sohn (SF), Niels Helveg Petersen (RV).

Desuden deltog: finansminister Claus Hjort Frederiksen

Formanden bød velkommen til europaudvalgsmødet og sagde, at alle medlemmerne ikke skulle forlade Europaudvalgsmødet før behandlingen af punkt 4. Eventuelt, da der var problemer med ministers fremmøde til det planlagte møde fredag den 18. marts.

FO/L Punkt 1. Rådsmøde nr. 3076 (økonomi og finans) den 15. marts 2011

Forventet lukket punkt b under "Siden sidst"

Forelæggelse ved finansministeren

Finansministeren: Punkt 2 vedrørende forslaget til forordning om short selling med videre og punkt 6 vedr. Den Europæiske Investeringsbanks eksterne låne-mandat forelægges udvalget til forhandlingsoplæg. De øvrige sager forelægges til orientering.

Jeg har ingen kommentarer til sagerne vedrørende beslutningen om EU's tegning af yderligere kapitalandele i EBRD og om makrofinansiel assistance til Georgien. Jeg har heller ingen bemærkninger til skattesagerne om den grænseoverskridende ordning i EU for tilbagesøgning af moms og den momsmæssige behandling af rejseydelser, da disse sager er taget af dagsordenen for rådsmødet.

Jeg henviser til de aktuelle notater for sagernes nærmere indhold.

1. Styrket økonomisk samarbejde i EU

– *Generel indstilling*

KOM (2010) 0522

KOM (2010) 0523

KOM (2010) 0524

KOM (2010) 0525

KOM (2010) 0526

KOM (2010) 0527

Rådsmøde 3076 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2010) 0522 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

KOM (2010) 0522 – svar på spørgsmål 1

KOM (2010) 0523 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

KOM (2010) 0524 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

KOM (2010) 0525 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

KOM (2010) 0526 – bilag 2 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

KOM (2010) 0526 – bilag 1 (fælles fransk/tysk deklARATION)

KOM (2010) 0527 – bilag 1 (Grund- og nærhedsnotat af 24/11-10)

KOM (2010) 0526 – svar på spørgsmål 1

KOM (2010) 0526 – svar på spørgsmål 2

EUU alm. del (10) – svar på spørgsmål 1

EUU alm. del (10) – svar på spørgsmål 2

EUU alm. del (10) – svar på spørgsmål 3

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 7

Det Europæiske Råd 28-29/10-10 – bilag 5 (konklusioner fra mødet i DER)

EU-note (10) – E 3 (notat af 7/10-10 fra den økonomiske konsulent)

Udvalgsmødereferat:

Senest behandlet i EUU 11/2-1, referat foreligger ikke endnu

EUU alm. del (10) - bilag 264 (side 639 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 14/1-11)

EUU alm. del (10) – bilag 170 (side 450, behandlet i EUU 3/12-10)

EUU alm. del (10) – bilag 67 (side 66 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 15/10-10)

EUU alm. del (09) – bilag 490 (side 1489 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 9/7-10)

EUU alm. del (09) – bilag 449 (side 1270 FO, forhandlingsoplæg forelagt i EUU 4/6-10)

Finansministeren: EU-landene drøfter fortsat udmøntningen af Taskforcens anbefalinger til styrkelse af det økonomiske samarbejde i EU.

På det kommende rådsmøde vil vi skulle søge at få løst udestående spørgsmål og således nå frem til en politisk enighed om de konkrete forslag til retsakter, som DER ventes at endossere på sit møde den 24.-25. marts, og som efterfølgende skal fungere som grundlag for forhandlingerne med Europa-Parlamentet. Målet er vedtagelse af en samlet reformaftale til sommer.

Jeg vil generelt henvise til mine løbende forelæggelser her i udvalget, senest i forbindelse med ECOFIN i januar og februar. Jeg forelagde sagerne til forhandlingsoplæg, idet forhandlingsoplægget vedrørte tilslutning til den ventede kommende enighed om de konkrete retsakter, og vurderingen er fortsat, at forhandlingsoplægget er dækkende.

Hvis der mod forventning skulle dukke nye elementer op, vender jeg tilbage til udvalget med henblik på nyt forhandlingsoplæg.

FO 2. Forslag til forordning vedr. short selling mv.

– *Generel indstilling*

KOM (2010) 0482

Rådsmøde 3076 – bilag 1 (samlenotat side 6)

KOM (2010) 0482 – bilag 1 (Grund- og nærhedsnotat af 15/12-10)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 170 (side 448, senest behandlet i EUU 3/12-10)

Finansministeren: På det kommende ECOFIN vil formandskabet have en statusdrøftelse vedr. forordningen om regulering af short selling og handel med såkaldte credit default swaps (CDS'er).

Short selling betyder, at man låner et værdipapir for en periode, sælger det til markedsprisen i dag, og køber et tilsvarende papir tilbage til markedsprisen på et senere tidspunkt, når værdipapiret skal leveres tilbage. Der findes forskellige varianter heraf.

Det er en almindelig markedspraksis, som bl.a. kan bruges af markedsdeltagere, der forventer et prisfald på det pågældende værdipapir, og som ønsker at afdække sin risiko herved gennem at sælge værdipapiret, når prisen er høj, og købe det tilbage, når prisen er faldet.

En credit default swap (en CDS) bruges som en slags forsikring til afdækning af kreditrisiko på f.eks. en statsobligation. CDS'en udløser en udbetaling, hvis det pågældende land ikke betaler sin gæld tilbage. CDS'er kan også være knyttet til andre slags gældsinstrumenter, f.eks. virksomhedsobligationer.

Både short selling og CDS'er kan således bruges til at afdække risici overfor prisfald, betalingsstandsninger og lignende.

I situationer med markedsuro kan short selling og handel med CDS'er under nogle omstændigheder forstærke prisfald, eller på anden måde forstyrre markedets funktion. En række lande indførte derfor begrænsninger på short selling i forbindelse med udbruddet af den finansielle krise i efteråret 2008. Også Danmark indførte i 2008 et forbud mod short selling af bankaktier, som fortsat er i kraft. Der var dog tale om nationale tiltag, og der er på den baggrund fremsat forslag om en forordning med fælles EU-regler på området.

Forordningen øger gennemsigtigheden, idet der bl.a. skal gives oplysning til tilsynsmyndigheden ved short selling af aktier eller statsobligationer af et vist omfang og visse former for handel med CDS'er vedr. statsgæld. Short selling af aktier af et vist omfang skal desuden offentliggøres.

Forordningen forbyder såkaldt naked short selling af aktier og statsobligationer. Det betyder i praksis, at en markedsaktør ikke må foretage short selling af en aktie eller en statsobligation, med mindre han på forhånd har sikret sig konkret adgang til at erhverve det pågældende værdipapir, når dette skal leveres som led i short selling-transaktionen. Formandskabet har i sit kompromisforslag foreslået en vis fleksibilitet i dette forbud, når det gælder handel med statsobligationer, hvilket vurderes at være vigtigt for likviditeten på markederne for især små landes statsgæld.

Endelig giver forordningen de nationale tilsynsmyndigheder beføjelser til bl.a. midlertidigt at gribe ind i short selling og lignende transaktioner vedr. finansielle instrumenter generelt, såfremt den finansielle stabilitet er truet o.l. Eventuelle indgreb skal genovervejes hver tredje måned. EU-tilsynsmyndigheden ESMA vil i særlige tilfælde have mulighed for at gribe ind på egen hånd, hvis de nationale myndigheder ikke har grebet ind. ESMA's indgrebsmuligheder ventes drøftet yderligere med henblik på evt. nærmere præcisering eller afgrænsning heraf.

FO

Regeringen kan generelt støtte formandskabets konkrete kompromisforslag, som giver større gennemsigtighed vedr. short selling og CDS-handel, og som erstatter de forskellige nationale regler med et passende fælles EU-regelsæt.

Short selling og CDS'er spiller under normale markedsforhold en vigtig rolle i af-dækning af risici, og bidrager positivt til markedernes effektivitet og likviditet. Regeringen finder det derfor vigtigt, at reglerne på området er balancerede og proportionale.

Derudover er der særlige hensyn, der taler for mindre indgribende regler på dette område, når det gælder handel med statsobligationer. Det gælder især for mindre lande som Danmark, idet likviditet og effektivitet i små markeder kan være særligt udsat ved de foreslåede indgreb.

Formandskabets kompromisforslag, som er beskrevet i det oversendte notat, imødekommer generelt disse hensyn, og regeringen kan støtte dette forslag, hvilket indebærer at forbuddet mod short selling af aktier opretholdes.

Formandskabet arbejdede indtil sidste uge for at opnå politisk enighed på det kommende ECOFIN, hvilket er afspejlet i det oversendte notat. Men der er fortsat uenighed mellem de lande, der generelt ønsker strammere regler, og andre lan-

de, der generelt ønsker lempeligere regler. Formandskabet sigter nu efter politisk enighed på ECOFIN i maj.

Jeg vil afslutningsvis nævne sammenhængen med det danske forbud mod short selling af bankaktier.

I forbindelse med bankpakken i efteråret 2008 fik økonomi- og erhvervsministeren hjemmel til at forbyde short selling af bankaktier for at sikre den finansielle stabilitet. Forbuddet blev konkret udmøntet af Finanstilsynet i en bekendtgørelse i oktober 2008, og var i udgangspunktet midlertidigt.

Forbuddet er fortsat i kraft, bl.a. fordi det hidtil har været uklart, hvilke EU-regler, der fremadrettet skulle gælde på området. Når der opnås enighed om de foreliggende EU-regler, vil det være mere klart, hvad de fremadrettede rammer for short selling vil være.

Selvom de nye EU-regler også fremadrettet ventes at give mulighed for, at man midlertidigt vil kunne gribe ind med et lignende forbud, så vil man formentlig skulle ændre det danske forbud i dets nuværende konkrete form.

Regeringen overvejer på den baggrund at ophæve det danske forbud mod short selling af bankaktier, når der er nærmere afklaring om de kommende EU-regler. Det vil kunne ske via en bekendtgørelse fra Finanstilsynet. Man vil frem til EU-reglernes ikrafttræden fortsat kunne udnytte den eksisterende hjemmel vedr. et dansk forbud, hvis markedsforholdene skulle gøre det nødvendigt.

Pia Olsen Dyhr sagde, at SF kunne give mandatet vedrørende short selling ud fra, at der var tale om kompromisløsningen, som finansministeren havde lagt op til. Vi havde netop det danske forbud, som gik på, at en generel åbning på dette her område ikke ville være hensigtsmæssig, derfor lød det fornuftigt nok, tilføjede Pia Olsen Dyhr.

Pia Adelsteen sagde, at hun gerne, inden hun sagde ja/nej – hvad det nu blev til – til dette mandat, ville stille et spørgsmål.

Vi havde et dansk forbud, sagde Pia Adelsteen, og hendes indtryk var helt klart, at short selling havde været et gode for små lande, og det var også det, hun fornemmede, der stod i høringssvaret fra Nationalbanken, at det var noget, vi benyttede os af i Danmark, og at de var noget, vi mente, var godt.

Der havde været et dansk forbud, og der havde været forbud mange steder, sagde Pia Adelsteen. Men tilføjede, at det også var hendes indtryk, at man egentlig ikke havde kunnet påvise, at det havde haft nogen effekt. Det havde haft en effekt i USA, men ikke nødvendigvis i EU. Derfor kunne Pia Adelsteen ikke helt forstå, hvorfor man nu sad og sagde, at det kunne godt være, at man skulle lave et forbud på EU-plan. Det ville så sige, at EU fik magt til at forbyde short selling, ganske vist måske kun i kortere perioder, men at de i hvert fald ville få magten til at forbyde det, selv om vi herhjemme rent faktisk mente, det var et gode at have

mulighed for det, og det var altså også det, Pia Adelsteen fornemmede, at Nationalbanken mente. Så det ville hun meget gerne have et svar på.

Kim Mortensen sagde, at socialdemokraterne kunne støtte mandatet. De syntes, det så fornuftigt ud, men at de måske gerne ville have det uddybet lidt. Kim Mortensen medgav, at det papir, der var kommet vedrørende short selling, måske var en smule teknisk for Europaudvalget. Men det, der var lagt op til her, var jo, som Pia Olsen Dyhr også havde sagt, det kompromisforslag, der forelå, tilføjede han.

Der var så, som finansministeren også havde nævnt, et dansk forbud, som ville blive ophævet, sagde Kim Mortensen og spurgte, om Europaudvalget ikke kunne få at vide, hvad det ville betyde i forhold til de danske regler, vi kendte, hvis man ophævede det danske forbud, og der kom disse EU-regler. Ville det umiddelbart betyde, at vi fortsatte som nu, men at det bare erstattedes af fælles EU-regler, eller var der dele af det forbud, vi kendte i dag, som ville blive anderledes.

Niels Helveg Petersen sagde, at han måtte erkende, at reglerne vedrørende short selling og naked short selling var temmelig indviklede og ikke noget, han beskæftigede sig med til daglig. Men han havde ikke noget at indvende imod den holdning, regeringen her lagde frem.

Niels Helveg Petersen havde bemærket, at Nationalbanken anbefalede, at man ikke gav mulighed for fortsat at foretage den såkaldte nakede short selling af statsgældspapirer, og han mente, at det måtte være et vigtigt hensyn for Danmark at arbejde for det. Det kunne jo gøres på forskellig vis, men det var vigtigt at fastholde den politik, tilføjede han.

I øvrigt syntes Niels Helveg Petersen, det var meget fornuftigt af EU her at vedtage fælles regler for, hvorledes man greb ind over for forskellige former for short selling. Han mente, det var bedre at have et regelsæt på europæisk niveau, end at landene regulerede hver for sig, og han gav altså tilslutning til forhandlingsoplægget.

Niels Helveg Petersen tilføjede, at han kunne se på de papirer, Europaudvalget havde fået, at man havde at gøre med en forhandlingssituation, som endnu ikke var særligt afklaret, at der stadig foregik forhandlinger, og at han så frem til, at Europaudvalget også ville blive orienteret om, hvorledes de fortsatte forhandlinger spændte af.

Formanden sagde, at det jo var en sag, der var meget omdiskuteret blandt økonomer, og at han derfor i første omgang ville nøjes med at stille nogle spørgsmål.

Formanden spurgte, om det ikke var sådan, at det på den ene side var finansministerens ønske at opnå et resultat, hvor man fik nogle europæiske regler, der så bandt Danmarks både den ene og den anden vej, mens det på den anden side var hans ønske, at de regler var så lidt indgribende som overhovedet muligt.

Det kunne – lidt afhængigt af, om man havde den opfattelse, at et indgreb over for det område ville være en god ting - være skidt, hvis det blev et alt for slattent resultat set i forhold til, at man ikke kunne gå videre i Danmark. På

den anden side kunne et mindre slattent resultat, hvis man syntes det var en dårlig idé at gribe ind, være problematisk.

Formanden sagde, at han gerne ville høre, om han havde forstået finansministerens ønske om et forhandlingsmandat rigtigt.

Finansministeren bekræftede, at man her holdt sig inden for det kompromisforslag, der var. Han henviste til, at han i sin forelæggelse havde sagt, at for så vidt angik statsobligationer var short selling et gode for små lande, da det sikrede, at vi ikke fik en højere renteudgift.

Det, regeringen tiilsluttede sig, lå jo fuldt indenfor det, Nationalbanken havde udtalt sig om, sagde finansministeren og tilføjede, at regeringen gik ind for regulering på dette område, men at det for den var vigtigt, at der ikke var et forbud mod short selling af statsobligationer.

Pia Adelsteen sagde, at hun for at forstå dette med short selling rigtigt, var nødt til at stille endnu et spørgsmål.

Finansministeren havde sagt, at alt, hvad Nationalbanken anbefalede, også var det, man gjorde. Men én ting var, hvad vi arbejdede for her i Danmark – og det kunne hun godt være enig med finansministeren i – noget andet var, hvad man fik ud af det. Og det, der bekymrede hende var, hvis man ikke længere skulle have mulighed for short selling. Det ville hun gerne have, at man fortsat havde mulighed for, fordi hendes opfattelse helt klart var, at det var et gode for små lande. Derfor syntes Pia Adelsteen, at det var ret vigtigt, hvad resultatet kunne ende med at blive nede i EU.

Formanden sagde, at Enhedslisten på baggrund af finansministerens klare svar ikke kunne støtte forhandlingsmandatet.

Finansministeren svarede Pia Adelsteen, at der stadig ville være mulighed for short selling af statsobligationer, men ikke af aktier. Det var det, EU-regelsættet tog fat på.

Pia Adelsteen spurgte, om det var rigtigt forstået, at nationale værdipapirer stadig væk kunne handles, og at det, man så på, var aktier, hvor man egentlig bare ville have mere gennemsigtighed, men ikke en direkte regulering. Pia Adelsteen sagde, at hun spurgte for at forstå det, altså hvis man mente, der var et behov for det, ville man gå ind og forbyde det.

Pia Adelsteen sagde, at hun simpelt hen ikke kunne gennemskue, at det overhovedet havde haft en effekt, at der havde været et forbud, og at det var derfor, hun spurgte.

Finansministeren svarede, at det han havde fået at vide, var, at det, der var lagt op til, var et forbud mod det, der hed naked short selling af aktier, og at man stadig skal kunne lave short selling af statsobligationer.

Finansministeren tilføjede, at han vist havde bevist, at han havde de samme vanskeligheder med at gebærde sig i den verden, som Niels Helveg Petersen havde givet udtryk for.

3. Makrofinansiel assistance til Georgien

- *Sagen er ikke på dagsorden for mødet ECOFIN den 15. marts 2011, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

KOM (2010) 0804

Rådsmøde 3076 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 138 (side 451, senest behandlet i EUU 28/11-08)

Finansministeren omtalte ikke dette punkt.

4. Klimafinansiering

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3076 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Finansministeren: ECOFIN ventes at vedtage konklusioner for EU's vurdering af klimatopmødet i Cancun.

Konklusionerne fra ECOFIN ventes at indeholde to elementer:

For det første en gentagelse af de velkendte finansieringsmålsætninger på kort og lang sigt.

For det andet en anerkendelse af Cancun-aftalernes beslutning om at etablere en "Grøn klimafond" og en overgangskomite, der skal designe fonden. Konklusionerne ventes også at bekræfte nedsættelsen af et udvalg, der på længere sigt skal hjælpe med fondens operationalisering.

Regeringen kan støtte konklusionerne.

Pia Olsen Dyhr bad finansministeren om at uddybe to elementer.

Det første vedrørte de rigtig mange diskussioner, der havde været om opstartfinansiering, det vil sige finansforslag frem til 2012. Her var EU-landene kommet med lidt forskellige meldinger på, hvordan de havde tænkt sig at fordele deres penge mellem mitigation og tilpasning. Derfor ville hun gerne vide, om finansministeren ville understrege i ECOFIN, at det er meningen, at der skal afsættes midler til begge dele jfr. COP'en og COP 16's konklusioner. Pia Olsen Dyhr spurgte, om finansministeren ville tage det emne op.

Det andet drejede sig om den efterfølgende finansiering, altså efter opstarten, som var fra 2012-2020, hvor EU-landene mildest talt ikke havde fundet nogen penge frem – i hvert fald ikke andre steder end bare på papiret – sagde Pia Olsen Dyhr og spurgte, om finansministeren også ville tage det emne op. Det var jo vigtigt i forhold til, at Danmark faktisk var en del af den formandskabstradition på COP'en, sagde Pia Olsen Dyhr og tilføjede, at hun regnede med, at finansministeren bare kunne svare bekræftende på de to spørgsmål.

Kim Mortensen sagde, at han havde et forholdsvis kort spørgsmål vedrørende klimafinansieringen, som man havde diskuteret nogle gange omkring klimatopmødet i København.

Udviklingsministeren havde oplyst til Finansudvalget, at det danske bidrag til klimafinansieringen finansieres af den såkaldte klimapulje, som var tilbage fra

2008, og at vi efter COP-15 i København havde skrevet under på en aftale om, at Danmark var tilhænger af det, der hed nye og additionelle midler. Derfor rejste der sig det spørgsmål, hvordan det kunne være nye og additionelle midler, når udviklingsministeren havde oplyst, at det var midler, der stammede fra 2008, og man i øvrigt oplevede, at der kom besparelser på den samlede ramme, sagde Kim Mortensen.

Finansministeren sagde, at Danmark i de internationale forhandlinger både før og under COP-16 havde arbejdet for, at en ny klimaafnate skulle referere til ny og additionel finansiering. Det havde vi gjort, fordi udviklingslandene fandt det væsentligt, at denne reference var med, selv om det var meget uklart – og det vidnede de diskussioner, man havde haft op til klimamødet her i København også om – hvad det egentlig betød. Men det var lykkedes at få det med i aftalen, så det begreb stod altså uklart i aftalen.

Danmark var så et af de få lande her på jorden, som ydede ulandsbistand over det af FN anbefalede beløb, så vi havde jo ingen problemer i den forbindelse, tilføjede finansministeren.

Udg. 5. Skat

a) Teknisk-administrative regler – Tilbagebetaling af moms til virksomheder i andre EU-lande, der ikke har momsregistrering i tilbagebetalingslandet

– *Politisk enighed*

KOM (2010) 0381

Rådsmøde 3076 – bilag 1 (samlenotat side 23)

KOM (2010) 0381 – bilag 1 (Grund- og nærhedsnotat af 3/9-10)

KOM (2010) 0381 – bilag 2 (Supplerende grundnotat af 6/10-10)

b) Momsmæssig behandling af rejseydelser

– *Fremskridtsrapport fra formandskabet*

KOM (2002) 0064

KOM (2003) 0078

Rådsmøde 3076 – bilag 1 (samlenotat side 28)

FO 6. EIB's eksterne låne mandat 2007-2013 – midtvejsevaluering

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2010) 0173

KOM (2010) 0174

Rådsmøde 3076 – bilag 2 (supplerende samlenotat side 3)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 449 (side 1249, senest behandlet i EUU 4/6-10, punktet blev ikke omtalt)

EUU alm. del (06) – bilag 99 (side 425, behandlet i EUU 24/11-06)

EUU alm. del (06) – bilag 28 (side 20, behandlet i EUU 6/10-06) (05) side 1688 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 30/6-06)

Finansministeren: Forslaget om det eksterne mandat for Den Europæiske Investeringsbank (EIB) er ikke på dagsordenen for ECOFIN d. 15. marts. Sagen ventes på dagsordenen på et senere rådsmøde.

EIB's eksterne låne mandat udstikker retningslinjer for EIB's aktiviteter uden for EU. Kommissionen har på baggrund af en midtvejsevaluering af EIB's eksterne mandat foreslået en række justeringer.

På ECOFIN-mødet d. 8. juni 2010 godkendte Rådet en generel indstilling vedrørende justeringen af EIB's eksterne mandat i lyset af midtvejsevalueringen fra Kommissionen. Jeg forelagde sagen her i udvalget til orientering.

Rådets udkast til beslutning indebærer blandt andet aktivering af et delmandat, som stiller garanti for lån på yderligere 2 mia. euro til aktiviteter på klimaområdet.

Europa-Parlamentet vedtog den 17. februar en række ændringsforslag.

Europa-Parlamentet foreslår blandt andet, at det samlede låneloft for EIB's eksterne mandat hæves med yderligere 1,8 mia. euro, udover de 2 mia. euro til klimarelaterede aktiviteter. Af de 1,8 mia. euro skal 1 mia. euro gå til Middelhavsområdet, mens 0,8 mia. euro reserveres til især østlige regioner.

Derudover foreslår Europa-Parlamentet blandt andet, at man ser nærmere på, om der bør oprettes en europæisk Middelhavsbank. Europa-Parlamentet har også foreslået, at EIB i højere grad skal operere ud fra udviklingspolitiske mål.

Den aktuelle situation i Nordafrika blev drøftet på et hasteindkaldt møde i Det Europæiske Råd fredag den 11. marts, og i den forbindelse blev EIB fremhævet som et af de værktøjer, EU-landene kan bruge til at understøtte udviklingen i de nordafrikanske lande.

Stats- og regeringscheferne opfordrede Rådet til at undersøge muligheden for en forhøjelse af EIB's låneloft for middelhavslandene. Hvor meget låneloftet eventuelt skal forøges med, skal der træffes beslutning om inden for rammen af Rådet og Europa-Parlamentets forhandlinger om EIB's eksterne mandat.

Det Europæiske Råd tilskyndede også Rådet til hurtigst muligt at overveje et forslag fra Kommissionen om, at EIB skal kunne geninvestere renteindtægter og afdrag fra lån i nye projekter.

FO

Regeringen støtter, at EU trækker på kompetencerne hos EIB for at understøtte den demokratiske udvikling og stabiliteten i de berørte lande i Europas nærhed.

I de videre forhandlinger mellem Rådet og Europa-Parlamentet vil man fra dansk side arbejde for så vidt mulig at fastholde Rådets generelle indstilling fra ECOFIN-mødet i juni 2010, udover forhøjelsen af låneloftet.

Regeringen kan i forlængelse af DER-opfordringen støtte en udvidelse af lånerammen til Middelhavsområdet på 1 mia. euro. I sidste ende vil regeringen dog også kunne acceptere en udvidelse af lånerammen til Middelhavslandene på mere end 1 mia. euro og eventuelt en større udlånsramme til østlige regioner, under forudsætning af at forøgelsen sker som led i en samlet løsning, der tilgodeser øvrige danske prioriteter i forhandlingerne.

Regeringen kan støtte, at EIB indirekte bidrager til EU's udviklingspolitiske mål, men det er væsentligt at fastholde, at EIB ikke er en udviklingsbank. EIB's aktiviteter bør generelt sigte mod at skabe maksimal merværdi, og bankens aktiviteter fokuseres på de områder, hvor EIB har sine kompetencer.

- Regeringen er skeptisk over for forslaget om, at EIB skal kunne geninvestere renteindtægter og afdrag fra lån i nye projekter. Det skyldes, at det kan skabe uigennemsigthed i forhold til EU-budgettet, hvis der cirkulerer ekstra midler rundt i et særskilt kredsløb uden for Rådets og Europa-Parlamentets kontrol. Vi skal reagere på den ekstraordinære situation i Nordafrika, men det vil vi gøre direkte via et højere mandat.

Vi vil fra dansk side desuden arbejde imod forslag om oprettelsen af en ny Middelhavsbank, da der ikke vurderes at være reel merværdi herved eller et konkret behov for oprettelsen af nye institutionelle strukturer. Vi ønsker mest mulig værdi for pengene til gavn for demokratiet og borgerne i de nordafrikanske lande, og nye institutioner er ikke den mest effektive måde at bruge ressourcerne på.

Pia Olsen Dyhr sagde, at hun fandt en udvidelse i forhold til lånerammen fornuftig nok også i forhold til Middelhavsområdet, men at hun syntes, det var vigtigt, som finansministeren også havde pointeret, at EIB ikke var en udviklingsbank, men en europæisk investeringsbank, og at de mekanismer, der var tale om, derfor måtte være på den europæiske side. Men det ville være hensigtsmæssigt, at det blev set i et perspektiv af Nordafrika, som der også var lagt op til, tilføjede hun.

På baggrund af, at finansministeren havde sagt, at det skulle ses i forlængelse af de øvrige danske prioriteringer, kunne Pia Olsen Dyhr godt tænke sig, at finansministeren uddybede, hvad de øvrige danske prioriteringer var.

Pia Adelsteen sagde, at hun var enig med finansministeren i, at EIB ikke var en udviklingsbank. Det syntes hun var fornuftigt, og det samme gjaldt det, der var blevet sagt omkring de renteindtægter og afdrag, man ville få ind, at de ikke bare kunne kastes ud i systemet igen. Hvis det blev besluttet, ville Pia Adelsteen ikke have noget problem med at støtte det mandat.

Niels Helveg Petersen sagde, at forhandlingsoplægget vedrørende EIB ikke gav ham anledning til nogen bemærkninger. Det forekom ham, at regeringens holdning var rigtig.

Formanden sagde, at han opfattede finansministerens mandat som forholdsvis defensivt, forstået på den måde, at finansministeren så begrænsede perspektiver i, hvad EIB kunne bruges til i forhold til virkelig at løfte de opgaver, der var i Mellemøsten og i Nordafrika, og også en defensiv holdning i forhold til at sikre, at det ikke udviklede sig alt for meget til at være en maskine, hvor pengene kørte rundt af sig selv.

Formanden sagde, at han sådan set var enig i begge dele, og at de sikkert også kunne finde nogle detaljer på det område, men at han ville undlade at gøre i det indeværende møde og bare sige, at det var et mandat, han kunne støtte.

Finansministeren bekræftede, at det, der var den særlige danske interesse, var, at vi ikke fik lavet en Middelhavsbank, altså at vi ikke begyndte at tackle dette her med nye EU-institutioner.

7. Beslutning om EU's tegning af yderligere kapitalandele i EBRD som følge af udvidelse af bankens aktiekapital

- *Sagen er ikke på dagsorden for mødet ECOFIN den 15. marts 2011, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

KOM (2010) 0034

Rådsmøde 3076 – bilag 2 (supplerende samlenotat side 10)

Finansministeren omtalte ikke dette punkt.

8. Opfølgning på Stabilitets- og Vækspagtens procedure for uforholdsmæssigt store underskud for Polen og Ungarn

- *Udveksling af synspunkter*

KOM (2010) 0010 (Ungarn), KOM (2010) 0024 (Polen)

Rådsmøde 3076 – bilag 2 (supplerende samlenotat side 13)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 266 (side 652, senest behandlet i EUU 12/2-10)

EUU alm. del (08) – bilag 491 (side 1498, behandlet i EUU 26/6-09)

EUU alm. del (08) – bilag 302 (side 853 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 27/2-09)

Finansministeren: ECOFIN ventes at have en drøftelse af henstillingerne til Ungarn og Polen. Kommissionen har i breve til den polske og ungarske minister anmodet Polen og Ungarn om at fremlægge stramningstiltag, som sikrer efterlevelse af deres henstillinger.

Baggrunden er, at der er usikkerhed om, hvorvidt landene efterlever henstillingerne, og at Kommissionens seneste prognoser peger på, at underskuddene vil være større end grænsen på 3 pct. af BNP i de år, hvor landene har frist: 2011 for Ungarn og 2012 for Polen.

Polen og Ungarn har på den baggrund netop fremlagt finanspolitiske planer med nye tiltag for at sikre efterlevelse af henstillingerne.

Forventningen er, at vi på rådsmødet skal have en drøftelse om efterlevelsen af henstillingerne i Polen og Ungarn i lyset af landenes senest planer og Kommissionens vurderinger.

Polen og Ungarn er ikke med i euroen og er således ikke omfattet af Stabilitets- og Vækstpagtens regler om pålæg (dvs. skærpede henstillinger) og sanktioner, og vil derfor kunne få en ny og eventuelt skærpet henstilling. Uanset udfaldet af disse opfølgninger står det klart, at de to lande allerede nu har betalt en politisk pris i form af brevene fra Kommissionen og diskussionerne af landenes politik i Rådet, og de to lande har i det lys nu annonceret nye stramninger.

9. Eventuelt

10. Siden sidst

a) Orientering vedr. initiativet om en europæisk konkurrenceevnepagt

EUU alm. del (10) – bilag 286 (notat af 1/3-11)

Finansministeren: Som det er udvalget bekendt, er der siden Det Europæiske Råds møde d. 4. februar blevet arbejdet med en mulig styrkelse af det økonomiske samarbejde for eurolandene og evt. interesserede ikke-eurolande under overskriften "en konkurrenceevnepagt".

Sagen blev drøftet på eurotopmødet fredag, hvor eurolandenes stats- og regeringschefer godkendte og offentliggjorde en aftaletekst om Pagten. Det blev konkluderet, at Pagten præsenteres og drøftes på Det Europæiske Råd d. 24.-25. marts, hvor landene uden for euroen kan meddele, om de ønsker at deltage i dette samarbejde.

Aftalen fastslår, at pagten overordnet vil indebære en metode, hvor landene opnår enighed om nogle fælles overordnede mål, og hvor de enkelte lande herefter selv har ansvaret for og forpligter sig til at vælge de nationale økonomisk-politiske initiativer, der efter landets opfattelse vil være effektive at gennemføre nationalt for at nå disse mål.

De overordnede mål er styrket konkurrenceevne, øget beskæftigelse og styrket finanspolitisk holdbarhed samt styrket finansiel stabilitet. Pagten kan også være en ramme for at drøfte andre spørgsmål af fælles interesse. Det gælder f.eks. pragmatisk skattekoordination, hvor aftalen slår fast, at skat er national kompetence, men hvor det kan være relevant at udveksle information om national skatpolitik og f.eks. drøfte spørgsmål som bekæmpelse af skatteunddragelse samt mulighederne for en fælles selskabsskattebase.

Der er indenfor disse prioriterede områder udarbejdet et åbent idékatalog med tiltag og principper, som vil få fokus og som generelt vurderes at være effektive i

forhold til de overordnede mål, således at landene kan vælge tiltag på disse lister eller vælge nogle andre tiltag, afhængigt af deres konkrete udfordringer.

Aftalen slår fast, at Pagten skal bygge videre på det eksisterende økonomiske samarbejde i EU. Pagten ventes således integreret i de relevante processer, dvs. især det europæiske semester, de økonomisk-politiske retningslinjer, og den styrkede økonomiske koordination i form af den igangværende reform af Stabilitets- og Vækstpagten, makroøkonomiske ubalancer m.v. Fremskridt med implementering af pagten ventes at blive overvåget ud fra en række indikatorer på grundlag af analyser fra Kommissionen i sammenhæng med den eksisterende overvågning.

Merværdien af en konkurrenceevnepagt ventes at bestå i, at samarbejdet i højere grad forankres på det højeste niveau, hvor stats- og regeringscheferne forpligter sig politisk til de overordnede mål, og på grundlag heraf forpligter sig til deres egne nationalt fastsatte virkemidler til indfrielse af disse mål.

Jeg noterer mig, at aftaleteksten fastslår, at konkurrenceevnepagten skal bygge på det eksisterende samarbejde og respektere arbejdsdelingen mellem EU og det nationale niveau, således at det er den enkelte regerings prærogativ, hvilke konkrete initiativer, man vil fremlægge og forpligte sig til i EU.

Jeg noterer mig også, at det f.eks. understreges, at arbejdsmarkedets parter roller skal respekteres.

For regeringen er dette afgørende elementer i en sådan pagt, og regeringen vil i forhold til sin endelige holdning til en eventuel dansk deltagelse lægge vægt på, at det fastholdes, at det er landene selv, der vælger deres egne tiltag og forpligtelser, og at arbejdet med konkurrenceevnepagten bygger videre på det eksisterende økonomiske samarbejde, som vi er i gang med at styrke, samt at de nationale modeller på arbejdsmarkedet respekteres.

På den baggrund ser jeg potentielle fordele for Danmark i at deltage i Pagten. Vi deler grundlæggende målene om øget produktivitet, beskæftigelse samt sunde og holdbare offentlige finanser. Jeg vil inden mødet i DER den 24.-25. marts vende tilbage til udvalget med oplæg til stillingtagen til Danmarks eventuelle deltagelse i Pagten.

Pia Olsen Dyhr gjorde opmærksom på, at både erhvervsministeren og beskæftigelsesministeren havde været i Europaudvalget efter, at det sidste gang havde diskuteret dette emne med finansministeren, og at begge disse ministre næsten havde gjort Europaudvalget usikkert på, hvad det var for et mandat, det havde givet. Pia Olsen Dyhr tilføjede, at hun ikke var i tvivl om, at finansministeren vidste, hvad det var for et mandat, der var givet vedrørende styrket øget økonomisk samordning. Men at hun havde noteret sig, at både erhvervsministeren og beskæftigelsesministeren måske havde en lille smule svært ved at forstå det mandat, der var givet, og at det var givet med tilslutning fra de radikale, socialdemokraterne, SF og Venstre, og at de mildest talt havde haft lidt udfordringer ved de pågældende møder.

Derfor spurgte Pia Olsen Dyhr finansministeren, om man ikke i regeringen ville tage en snak med de ministre, der også var involveret i dette her med øget økonomisk samordning, så de lå på linje med finansministerens mandat, for det var ikke det, Europaudvalget havde oplevet. Det gjaldt ikke mindst i diskussionen med beskæftigelsesministeren, der var kommet til at være uforholdsmæssigt længe, fordi beskæftigelsesministeren var lidt i tvivl om, hvad det var, man var enige om i dette mandat.

I tilknytning hertil gjorde Pia Olsen Dyhr opmærksom på flere forhold.

For det første, at der ikke var nogen tvivl om, at euroforbeholdet ville bestå, som det var i dag, også efter det, der måtte ske af økonomisk samordning herunder også Europagten, fordi der måske ville komme en vis sammensmeltning af de to ting, og at der selvfølgelig også ville være behov for en juridisk vurdering af det.

For det andet, at Folketinget fortsat ville have fuld suverænitæt over Danmarks finanslov. Pia Olsen Dyhr mente, at finansministeren også tidligere havde bekræftet dette, og at det derfor ikke kunne være så svært at gøre det igen.

For det tredje, som finansministeren også havde sagt i sin tale i det indeværende møde, at den danske model for arbejdsmarkedet ville stå uanfægtet. Det var meget vigtigt for SF at understrege, at løndannelsen var op til arbejdsmarkedets parter, at den helt og aldeles var et suverænt anliggende for dem, eventuelt med dansk lovgivning ind over, men at det var dér, man stod.

For det fjerde, at forhold vedrørende pension og efterløn blev bestemt alene i Danmark. Pensionsalderen var en del af velfærdsforliget, og om vi ønskede at fjerne efterlønnen eller ej, var noget, vi selv bestemte. Det ønskede socialdemokraterne og SF ikke, men det ønskede regeringen, sagde Pia Olsen Dyhr. Men det var et nationalt anliggende, at regeringen ønskede det, og ikke noget, den ønskede på grund af krav fra EU.

For det femte kunne forholdet omkring gældsbremsen jo godt blive lidt problematisk for Danmark, hvis det blev som oplægget var nu, hvor man sagde, at man skulle skrive det ind i forfatningen. Men det var jo ikke så nemt at ændre den danske grundlov, så man kunne skrive en gældsbremse ind, sagde Pia Olsen Dyhr, så det regnede hun ikke med, at regeringen havde tænkt at give sig i kast med. Men hun ville gerne høre, om finansministeren ville sørge for, at man selvfølgelig ikke stillede krav om, at det skulle lovfæstes.

Endelig for det sjette, sagde Pia Olsen Dyhr, at SF var helt enig i behovet for at få gjort noget ved den danske konkurrenceevne. Det var jo i virkeligheden det, dette her handlede om. Men det ville jo nok ikke være de samme redskaber, SF ville sætte i værk, som dem, regeringen ville sætte i værk. Derfor måtte det være et nationalt anliggende at løse de udfordringer, der var i disse år.

Pia Adelsteen sagde, at hun syntes, det var en sjov diskussion, man havde i Europaudvalget. Hvis man gerne ville have euroen, så kunne hun godt forstå, at man gjorde, som man gjorde. Så måtte hun indrømme, at hun syntes, det var fornuftigt, at lave en fælles overordnet finanspolitik, og det var det, man var på vej til. Men i Dansk Folkeparti var de ikke interesserede i euroen, og derfor var de heller ikke interesserede i denne her overvågning man satte i gang. Hun mente

helt klart, uanset hvad der i øvrigt blev sagt, at det var mekanismer til at styre finanspolitikken i nationalstaten.

Nu blev der talt meget om den måde, vi havde konstrueret Danmark på med pensionsalder, efterløn, beskæftigelse osv. og at den var i fare, sagde Pia Adelsteen.

I de rådskonklusioner, der forelå fra den forudgående fredag, var disse ting nævnt, men samtidig blev det nævnt, at det selvfølgelig var nationalstaternes kompetence. Derfor havde hun lyst til at spørge, hvorfor man så ikke også nævnte alle de andre kompetencer, nationalstaten havde. Hvorfor var det lige præcis sådan noget som pensionssystemer og den slags, der blev nævnt i nogle rådskonklusioner, hvor det samtidig blev understreget, at det var nationalstaternes kompetence. Skulle man så ikke også nævne alt muligt andet, der var nationalstaternes kompetence, spurgte Pia Adelsteen. Det kunne Pia Adelsteen godt tænke sig at få at vide.

Kim Mortensen sagde, at det var rart, at luften efterhånden var blevet taget lidt ud af de udmeldinger, der var kommet tilbage fra det tysk-franske udspil omkring en konkurrenceevnepagt, og at en del af den debat, der havde været efterfølgende, havde været baseret på det oprindelige udspil.

Sådan som Kim Mortensen vurderede det, var der kommet et forslag ud af det, som det så ud til, at man i Folketinget kunne blive enige om, at Danmark kunne tilslutte sig, idet vi alle sammen var interesserede i at få en bedre konkurrenceevne, og at EU-landene under ét kunne få en bedre økonomi og en bedre konkurrenceevne. Europaudvalget havde jo også behandlet hele det program, der hed EU-20, 20- strategien altså afløseren for Lissabon-strategien, som indeholdt nogle af de samme elementer.

Kritikken af den var, at den var meget lidt forpligtende for landene, men vi havde efterfølgende set, at landene på en lang række områder havde været i gang med at gennemføre besparelser. Vi så også, at man i Danmark havde været i gang med at gennemføre nogle af de elementer, der lå i 2020-strategien omkring investering i vækst, investering i uddannelse, investering i forskning, så på den måde kunne man jo håbe, sagde Kim Mortensen, at dette her ville munde ud i, at der både blev en større forpligtelse, og at der også blev en reel situation, hvor man kunne investere i bedre konkurrenceevne.

Men socialdemokraterne var selvfølgelig også interesserede i, sagde Kim Mortensen – og det havde man så tiden frem til, at der skulle gives mandat til at sørge for – at det kom til at stå lysende klart, at det forbehold, Danmark havde over for euroen – det kunne man så mene meget om, men nu havde vi det altså – skulle selvfølgelig stadig væk stå uændret både før og efter, Danmarks eventuelle tilslutning til denne her europagt.

Der skulle også gives et klart og tydeligt signal ikke bare til fagbevægelsen, men også til arbejdsmarkedets øvrige parter om, at løndannelse, arbejdsforhold, og hvad der kunne ligge inden for den kategori af opgaver stadig væk var nationale anliggender, og at den tradition vi havde i Danmark omkring det, at det var arbejdsmarkedets parter, der var med til at forhandle dem, også stod uantastet efterfølgende.

Det samme gjaldt selvfølgelig den mulighed, man havde i Danmark for selv at bestemme sin finanspolitik, sagde Kim Mortensen og tilføjede, at han godt vidste, der var partier, som gerne fremstillede et andet billede, men at fakta jo var, at finanspolitik var et nationalt anliggende. Det var det før, og det ville det også være efter Danmarks eventuelle tilslutning til denne europagt, herunder også, at et kommende nyt flertal havde mulighed for at lave en anderledes og mere proaktiv finanspolitik. Så det tilsagn ville det være godt at få - også for at få luften lidt ud af den debat, som havde fået lov til at køre lidt af sporet, sagde Kim Mortensen.

Formanden spurgte finansministeren, om det var rigtigt forstået, at tilslutningen til europagten skulle finde sted i løbet af 10 dage. Formanden mente, at det måske var et lidt besynderligt krav, al den stund, det jo fremgik af papirerne, at denne europagt ville bygge videre dels på i eksisterende instrumenter, dels på nogle nye rammer for makroøkonomisk overvågning. Det ville sige, sagde formanden, at de om ca. 10 dage skulle tage stilling til, om de ville være med i en pagt, som byggede på noget, der på det tidspunkt ikke lå fast endnu. Derfor ville han gerne vide, om det ikke var en lille smule problematisk.

Formanden spurgte videre, om det ikke var rigtigt forstået, at en tilslutning til denne her europagt kun havde mening, hvis man i øvrigt ønskede at knytte Danmark så tæt som overhovedet muligt til euroen, altså at reducere forskellen mellem at være med i euroen og ikke at være med i euroen, til to ting, den ene at have kronen - den tillagde man forskellig vægt - den anden var, at vi i stedet for at få bøder, hvis vi ikke overholdt de beslutninger, der blev truffet, kunne få modregnet i vores indtægter.

Formanden mente, at det, en tilslutning til denne europagt gik ud på, var at reducere forskellen mellem at være med i euroen og ikke at være med i euroen til de to ting. Så kunne man altid diskutere, om det var i overensstemmelse med euroundtagelsen. Formanden sagde, at det problem ville han dog ikke kaste ud i det indeværende møde, men at han glædede sig til finansministerens svar.

Formanden syntes også, det kunne være værd at spørge finansministeren, om det ikke stadig væk var rigtigt forstået, at når danske politikere besluttede, hvordan finansloven skulle være i Danmark på baggrund af forslag, der kom fra regeringen, så skete det efter, at de økonomiske forudsætninger havde været til - så kunne man bruge forskellige ord, formanden ville bruge et pænt ord her - drøftelse i EU. Det var rigtigt nok, at den konkrete udmøntning bestemte man selv, men at de rammer, som den skulle leve op til, var ret afgørende, tilføjede han.

Formanden sagde vedrørende det sidste, han ville drage frem, at finansministeren selvfølgelig ikke kunne vide, hvorfor man i de nye europlaner havde gjort, som man havde gjort. Men han ville gerne vide, om finansministeren alligevel ikke synes, at det var bemærkelsesværdigt, hvad der blev nævnt af forslag til konkret politik, som landene kunne benytte sig af. Det drejede sig f.eks. om, at lønningerne ikke måtte stige mere end produktiviteten, hvilket vel betød, at det var meget vigtigt, at det forhold, der var mellem lønnen og virksomhedsejernes overskud, ikke må forrykkes til lønmodtagernes fordel. Det drejede sig også om at man skul-

le kunne konkurrenceudsætte områder, som indtil nu havde været beskyttet mod konkurrence. Formanden gik ud fra, at der her var tale om den offentlige sektor.

Det var helt tilfældige emner, man tog frem, sagde formanden og spurgte, om finansministeren ikke synes, at det ville have været meget opmuntrende, hvis der i stedet havde stået, at det ville være rigtig godt, hvis man også benyttede muligheden for at føre en ekspansiv finanspolitik til igangsætning af beskæftigelsen og på den måde skabe bedre balance i statens økonomi. Det kunne man bare have taget med som et blandt mange eksempler, hvis det var fuldstændigt tilfældige eksempler på konkret politik, man lagde frem.

Niels Helveg Petersen sagde, at de jo ville få hele konkurrenceevnepagten til drøftelse i Europaudvalget forud for selve topmødet, hvor de så også vidste mere præcist, hvad der egentlig lå i papirerne, men at han syntes, at diskussionen var gået i den rigtige retning. Det var tydeligt, at det, der her skulle vedtages byggede videre på de instrumenter, EU i forvejen havde, og at landene hver for sig kunne tage stilling til, hvad de ville gennemføre af økonomisk politiske tiltag for at nå en forbedring af konkurrenceevnen.

Det, der så var nyt i det, var i virkeligheden – som finansministeren også havde sagt – at man skubbede ansvaret op til stats- og regeringscheferne, som fik et større politisk personligt ansvar for at drøfte disse spørgsmål, og også – skulle tåle at høre på – hvad andre lande havde at sige om den økonomiske udvikling. Det kunne der godt komme noget godt ud af, tilføjede han.

Det var jo ikke noget iøjnefaldende stærkt instrument det, de her behandlede, sagde Niels Helveg Petersen. Men han undervurderede slet ikke, at det kunne være meget nyttigt, at stats- og regeringscheferne personligt var nødt til at beskæftige sig med disse problemstillinger og ikke – undskyld – overlader dem alene til finansministrene.

Finansministeren sagde, at han nok skulle tage fat på nogle af de konkrete ting, der var blevet nævnt.

Alle lande under ét ønskede jo at arbejde for bedre konkurrenceevne i deres eget land og i Europa. Derfor kunne man sige, at det var relevant at identificere konkurrenceevnen, hvis man ville have øget beskæftigelse og sikre, at den for højere arbejdsløshed, vi havde, faldt.

Men det, der var det særlige ved denne konkurrenceevnepagt, var det, som Niels Helveg Petersen havde beskrevet, nemlig at man løftede forpligtelsen op på regeringschefniveau, så regeringscheferne skal angive, hvad de vil gøre i det kommende år for at sikre, at deres land får en bedre konkurrenceevne. Dette gjorde man ud fra tankegangen om, at man ville have en politisk forpligtelse til, at landene gør noget ved det, men også til, at der skal være åbenhed og gennemsigtighed om, hvad de enkelte lande havde identificeret som deres væsentligste problem.

Hele konceptet byggede således på, at der var nogle overordnede målsætninger, nogle idékataloger, der – som det jo var understreget – ikke var udtømmende, sagde finansministeren. Landene kunne selv bestemme, hvad de ville gøre for at

løse problemerne, så der var ikke noget indgreb i de enkelte landes politikker. Det enkelte land identificerede ved sin regeringschef nogle problemer og tilkendegav forventeligt, hvad man agtede at kaste sig over, men idékatalogerne var på ingen måde udtømmende.

Så ville der være nogle indikatorer for, hvad problemerne var i de enkelte lande, men det var meget, meget langt fra, at man ville bestemme, hvad de enkelte lande skulle foretage sig. Derfor kunne man sige, at der var fuld suverænitet for så vidt angik landets finanslov.

For så vidt angik løndannelsen var det også et suverænt nationalt anliggende. I Danmark havde vi som bekendt arbejdsmarkedets parter, som aftalte disse ting, sagde finansministeren, og de tekster, der var, understregede netop, at sådan skulle det fortsat være.

Finansministeren syntes, når han så tilbage på de senere år, at den model, som vi arbejdede ud fra i Danmark, hvor det er arbejdsmarkedets parter, der tager sig af løn og vilkår i forbindelse med løn, sådan set var blevet en rollemodel for de europæiske lande. Så der var under ingen omstændighed nogen, der ville blande sig i det. Tværtimod gjorde man sig bestræbelser for eksempelvis i de østeuropæiske lande, at fremme forståelsen for, at parterne på arbejdsmarkedet har denne deal, at man skal have et fleksibelt arbejdsmarked, og at folk skal have et ordentligt eksistensgrundlag, hvis de bliver arbejdsløse, fyret osv. Finansministeren mente derfor, at der slet ikke var noget grund til bekymring på det område.

Det samme gjaldt spørgsmålene, om man vil afskaffe efterlønnen, om man vil forhøje pensionsalderen, hvordan modregningsreglerne skal være for så vidt angår pension, efterløn og alle den slags ting. Det var også suveræne danske anliggender, sagde finansministeren i og tilføjede, at det samme gjaldt en lang række andre spørgsmål.

Det, man her var enige om, var, at man skulle forbedre konkurrenceevnen, men hvordan det skulle gøres, var et suverænt dansk anliggende, ligesom det var et suverænt tysk anliggende, et suverænt svensk anliggende.

For finansministeren var værdien af dette her, at det blev løftet op på regeringschefniveau, og man kunne, tilføjede han, sige, som Niels Helveg Petersen havde sagt, at så kom det altså niveauet højere op end finansministerniveauet. De kunne sidde i et ECOFIN-møde og gøre disse ting tekniske meget, meget vanskelige, men perspektivet ville blive noget klarere, når regeringscheferne meldte ud. Det ville blive, ligesom det var med vores konvergensprogrammer, hvor det var regeringen, der meldte konvergensprogrammet ud. Samme status ville en regeringschefs udmelding få i denne forbindelse.

Finansministeren sagde derfor både til Pia Adelsteen og Per Clausen, at der ikke var noget i denne konkurrenceevnepagt, der ændrede ved den danske suverænitet overhovedet.

Vi ville fortsat have fuld kontrol med finansloven, vi ville have fuld kontrol med, hvordan vores arbejdsmarked skal fungere, hvordan vores pensionsalder og vores sociale lovgivning skal indrettes, sagde finansministeren. Men vi ville få den merværdi, at det ville blive løftet op til regeringschefniveau at udmelde, hvad re-

geringschefen i et land så som sit eget lands store udfordring for at genvinde eller vinde konkurrenceevne, og det syntes han var en meget sund ting.

Når finansministeren havde siddet i ECOFIN-møder, havde han nogle gange syntes, at man meget, meget hurtigt gik ned i, hvordan det teknisk var med forskellige ting. Men hvor han hele tiden havde savnet, at man holdt et overordnet perspektiv op uden at blande sig i, hvordan de enkelte lande så måtte gøre det. Og skulle indikatorerne tyde på et eller andet, så var der fuld valgfrihed for hvert enkelt land til selv at prøve at adressere problemerne, sagde finansministeren og tilføjede, at han troede, at det var det, alle lande gjorde dagligt, altså prøvede at identificere, hvad man skal gøre for at få en bedre konkurrenceevne.

Finansministeren sagde, at han sådan set var enig i det, Kim Mortensen havde sagt, at den debat, der havde været i Danmark i det sidste par uger, havde taget en lidt forkert drejning i forhold til den tekst, de et par dage før havde fået ud fra euro-topmødet.

Finansministeren sagde til Per Clausen, at han syntes ikke, at man kunne sige, at man ikke havde god tid til at drøfte disse ting. Alle havde jo en interesse i, at der blev orden i landenes økonomi, og da dette her jo fulgte det helt almindelige system, man havde ved fastlæggelse af økonomiske rammer osv., så finansministeren faktisk kun fordele ved det projekt, der her var lagt frem.

Morten Bødskov sagde i forlængelse af Kim Mortensens og Pia Olsen Dyhrs indlæg, at han også syntes, det var godt med den klarhed, der var skabt over projektet med en konkurrenceevnepagt, og at man vel kunne summe det op til, at der intet var i dette her, der forhindrede, at den økonomiske politik, der havde været ført i landet i de sidste tre årtier, ikke fortsat ville kunne føres, og at der intet var i dette der forhindrede, at den danske arbejdsmarkedsmodel kunne fortsætte.

Morten Bødskov tilføjede, at han syntes, det kunne være sjovt at få finansministeren til at bekræfte, at når det nu så ud til, at regeringen ikke havde flertal i Folketinget for afskaffelsen af efterlønnen, så var der intet i dette her, der kunne bruges til, at man med EU's hjælp kunne få efterlønnen afskaffet.

Pia Adelsteen sagde, at hun syntes, at alt det, man fortalte om denne konkurrencepagt var det mest imponerende resultat vel, at den kom op på regeringschefniveau. Det var da nok muligt, at Lars Lykke Rasmussen over for 26 andre regeringschefer ville sidde og blive flov over at fortælle, at han ingenting gør i Danmark – det kunne også være en anden statsministers lod, hvem vidste det?

Pia Adelsteen sagde, at konkurrenceevne i store træk gik ud på, at man for at forbedre den skal have lønninger, der ikke er for høje, fordi virksomhederne skal kunne konkurrere, at virksomhedsskatten ikke skal være for høj, fordi man ellers placerer sine virksomheder i andre lande, og at tilbagetrækningsalderen skal have noget at gøre med, hvilket arbejdsudbud der er i landet osv., altså meget forskellige emner, som vi alle var meget interesserede i.

Pia Adelsteen tilføjede, at man så nu ville påstå, at man ville sætte sig på regeringschefniveau og sige: Vi ved godt, vi har et problem. Der er for mange, der går for tidligt på pension, men vi ved ikke rigtigt, hvad vi skal gøre ved det, for det er jo ikke noget, vi lovgiver om i Danmark, det klarer arbejdsmarkedets parter, og

det skulle så være godt. Det kunne Pia Adelsteen simpelt hen ikke se overhovedret ville kunne komme til at fungere. Derfor stillede hun et andet spørgsmål, SF og socialdemokraterne hængte sig så meget i, om man kunne føre den samme ekspansive finanspolitik, som man havde ført i 1990'erne, og om man kunne få skrevet ind – fordi det jo så ville være meget nemt: Ja, man må godt gældsætte landet op til en vis grænse, og man må godt investere rigtigt meget og få rigtigt mange offentligt ansatte, for så klarer landet sig godt. Kunne det lade sig gøre, spurgte Pia Adelsteen.

Pia Olsen Dyhr takkede finansministeren for svarene på de tre spørgsmål, hun havde stillet: Om der var national suverænitet på finanslov? Ja, det var der. På løndannelse? Ja, det var der. På spørgsmål om pensionsalder og efterløn? Ja, det var der. Der var stadig national suverænitet på de tre områder, havde hun hørt finansministeren svare bekræftende på. Men der var to spørgsmål, finansministeren ikke var kommet ind på, sagde Pia Olsen Dyhr, og det ville hun gerne have et bekræftende svar på fra finansministeren, at dette her selvfølgelig ikke vil påvirke det danske forbehold. Om finansministeren, når dette var færdigbehandlet, ville få justitsministeren til at udarbejde et juridisk notat om, hvad det vil betyde i forhold til forbeholdent stilling.

Man kunne jo ikke udarbejde et sådant notat, før man vidste, hvad denne pagt kom til at indeholde, men når forhandlingerne var afsluttet, og man havde et indhold, så Pia Olsen Dyhr gerne, at det blev vurderet i forhold til det danske forbehold, så det ikke blev undermineret, udraderet, eller et eller andet andet, som mange i øjeblikket talte om.

Finansministeren havde ikke besvaret spørgsmålet om gældsbremsen, der jo var en udfordring i forhold til at ændre grundloven eller lignende, sagde Pia Olsen Dyhr. Men hun ville gerne vide, hvordan Finansministeriets videre arbejde var i forhold til det.

Formanden sagde, at han syntes, man kunne blive en lille smule forvirret, når man hørte spørgsmål og svar i denne debat, for Europaudvalget havde at gøre med noget, der skulle forhindre euroen og EU i at komme i økonomisk krise i fremtiden, men som i øvrigt ikke gjorde nogen forskel. Det kunne gøre det lidt svært at forstå, sagde formanden, men han ville alligevel nøjes med nogle konkrete spørgsmål.

Det første var, om det ikke var rigtigt forstået – finansministeren havde ikke svaret på det i sit første svar, men det kunne være, han ville gøre det denne gang – at det, der var det spændende nye i forhold til det europæiske semester, som dette også var en del af, var, at de økonomiske rammer skal behandles i EU, før man kan lave et udkast til en finanslov. Det var måske derfor, det blev lidt spændende, om de sidste tre årtiers politik kunne have været gennemført. Hvis man havde vidst, hvad konsekvenserne var blevet af en socialdemokratisk ledet regerings økonomiske politik i 1990'erne, nemlig at man fik sat gang i beskæftigelsen, kan det godt være, at man i EU ville have godkendt det forud, men det havde man jo ingen garanti for. Det kunne være, at man bare så, at det ville øge underskuddet på statens finanser, og så kunne det godt være, at man ville få det forkastet, in-

den man fik det afprøvet, og det syntes formanden ville være rigtigt, rigtigt ærgerligt.

Det andet spørgsmål, formanden rejste, var, om det ikke var rigtigt forstået, at en dansk tilslutning til denne europagt kun havde mening, hvis hensigten var at reducere afstanden til euroen så meget som overhovedet muligt. Og formanden havde indtryk af, at den kunne reduceres uden at man kom i strid med i hvert fald tolkningen af forbeholdet, hvis man ændrede det til at blive krone i stedet for euro, og man fik modregnet i indtægter i stedet for at få bøder.

Var det ikke rigtigt, spurgte formanden, at det var det, der var regeringens politik, og at det også var det, regeringen selvfølgelig ønskede fremmet ved at tilslutte sig europagten.

Formanden sagde, at han syntes, det var to vigtige spørgsmål, og at han troede holdningen ville være den samme hos de partier, der havde ytret sig, uanset hvad finansministeren svarede på dem, så det set på den måde ikke var særligt farlige spørgsmål.

Formanden sagde, at han så frem til, at finansministeren nu afslørede, at dette her stred mod forbeholdet, så de kunne få ryddet overskrifterne i medierne. Det ville jo være et rigtigt spændende svar, næsten lige så spændende, som hvis juristerneovre i Justitsministeriet skulle nå frem til, at dette her ikke kunne rummes indenfor forbeholdet, tilføjede han, men han troede, han kunne gætte sig til, hvad resultatet blev.

Finansministeren sagde til Morten Bødskov og Pia Olsen Dyhr, at der intet var i denne konkurrenceevnepagt, som begrænsede en regerings – hvad enten det var den ene regerings eller den anden regerings – mulighed for at føre den økonomiske politik, de måtte anbefale. Dette her handlede om konkurrenceevnen og drøftelser på regeringschefniveau af, hvordan man igen gør EU konkurrencedygtig. Så der var ikke noget i denne her konkurrenceevnepagt, som ville bringe os i vanskeligheder i forhold til den måde, man havde ført økonomisk politik på i de sidste 30 år. Den ville man kunne fortsætte med fremover, og det gjaldt både arbejdsmarkedet, efterlønnen og sociale forhold.

Konkurrenceevnepagten var i finansministerens øjne væsentlig, uanset om man var for eller imod euroen, for alle var vel for, at vi havde så mange arbejdspladser som overhovedet muligt her i vores land, så den havde heller ikke noget med euroforbeholdet at gøre. Men finansministeren ville også gerne sørge for, at Justitsministeriet blev anmodet om, at lave et notat på, om denne her pagt kom i nærheden af euroforbeholdet. Finansministerens vurdering var imidlertid den samme som formandens, at det gjorde den under ingen omstændighed. (Munterhed). Den ros skulle formanden trods alt have her, der var de enige, sagde finansministeren.

Men konkurrenceevnepagten havde et overordnet mål om, at de europæiske lande skulle styrke deres finanspolitiske rammer, og derfor skete der denne formalisering af disse drøftelser, sagde finansministeren og tilføjede til formanden, at det jo ikke var noget, man var fremmed for i regeringen. Siden begyndelsen af 1990'erne havde skiftende regeringer jo haft svært ved at styre udgiftsvæksten i

de offentlige udgifter, og at det var klart, at den internationale finanskrisen krævede, at man gjorde noget særligt for at styre de offentlige udgifter.

Derfor havde regeringen også gennem længere tid arbejdet med en ny 2020-plan, som den ville fremlægge, og uafhængigt af de drøftelser der havde været omkring konkurrenceevnepagten, havde regeringen konkrete overvejelser om mulighederne for at styrke de finanspolitiske rammer. Det kunne eksempelvis være ved at indføre en budgetlov, ved at lave 4-årige budgetter osv. Det ville man arbejde med i regeringen, uanset konkurrenceevnepagt eller ikke konkurrenceevnepagt. Derfor syntes finansministeren, når man så ud over Europa, at et af de fælles problemer, der plagede os, var, at vi skulle være bedre til at styre den offentlige økonomi.

Finansministeren sagde, at han ikke var enig med Pia Adelsteen i, at hvis man tog dette skridt, ville det uvægerligt føre til en masse senere skridt. De sidste to år havde man jo observeret, hvordan krisen havde slået forskellige europæiske lande ud, og det var stadig overhængende, at lande kunne komme i vanskeligheder, sagde finansministeren. Derfor mente han, at alt hvad der kunne bidrage til større gennemsigtighed, større indsyn i problemer i andre lande, større viden om indikatorer på ubalance, og flere erfaringer, kun kunne gavne. Og vi skulle også lære at operationalisere inden for de eksisterende rammer for at kunne styre økonomien bedre.

Men finansministeren betragtede det som en stor fordel, at det blev løftet op på regeringschefniveau, at man også dér fik en snak om, hvad det var Europa havde brug for, for at vi kunne klare os i konkurrencen med Asien, Sydamerika og de nye økonomier, der var på vej op. Vi måtte have et hovedfokus på i Europa, at vi altså også skal have arbejdspladser i Europa.

Formanden takkede finansministeren og tilføjede, at det jo var rart, at konstatere, at han havde tillid til Justitsministeriets eksperter, og når formanden havde fordomme, kunne det jo godt ende med det samme resultat. Men det var jo mere sympatisk at have tillid end fordomme, tilføjede formanden. Men der var alligevel et par enkelte ting, formanden ville prøve at spørge til en gang mere, for så kunne man i hvert fald ikke sige, at han ikke havde spurgt.

Formanden spurgte først, om det var rigtigt, at den afgørende forskel, som cementeredes med denne europagt, i forhold til tidligere var, at rammerne for de finanslove, som diskuteredes i de enkelte lande, nu ville blive sendt til drøftelse/godkendelse i EU, før man kunne komme i gang med at udarbejde finanslovene, og at det faktisk var noget, man havde en forventning om, skulle have en effekt. Det var en trist måde at komme tilbage på, for alle, der var tilhængere af denne europagt, mente, at den slet ikke skulle have nogen effekt.

Formanden spurgte dernæst, om det var sådan, at finansministeren mente, at der, når man stod den sidste dag og skulle afslutte denne proces, ville være andre forskelle på Danmarks forhold til euroen og eurolandene end den, at det hed krone i stedet for euro, og at vi fik indgreb i vores indtægter fra EU i stedet for at få bøder. Formanden tilføjede, at han syntes, at de lige så godt kunne få det på det rene, at det var det, dette her var et led i.

Finansministeren sagde til formanden, at han troede, formanden forvekslede dette her med det europæiske semester, som de tidligere havde drøftet, hvor landene jo i april måned skulle redegøre for finansloven for det følgende år, sådan at den kunne indgå i drøftelserne i ECOFIN.

Konkurrenceevnepagten lagde ikke op til drøftelser af finanspolitikken i de enkelte lande, sagde finansministeren. Den lagde derimod op til det, de havde kredset om i de indeværende drøftelser, hvad kunne landene gøre for at forbedre konkurrenceevnen. Der var lavet et idékatalog – ikke et udtømmende idékatalog, landene ville naturligvis kunne tage fat i andre problemstillinger end dem, det rummede – så man kunne sige, at dette her lagde ikke op til drøftelser af landenes finanslove.

Formanden takkede finansministeren og sagde, at han ville lægge samme bånd på sig selv, som han var sikker på, at en anden formand ville forsøge at gøre.

Formanden konstaterede, at kun Enhedslisten havde udtalt sig imod forhandlingsoplægget vedrørende punkt 2.

Formanden konstaterede, at ingen partier havde udtalt sig imod forhandlingsoplægget vedrørende punkt 6.

Punkt 2. Samråd med finansministeren vedr. samrådsspørgsmål G om Europa-Parlamentets indsigt i Rådets regnskab og budget

EUU alm. del (10) – samrådsspørgsmål G

Svar på spørgsmål nr. S 876 (om aktindsigt i Rådets regnskab)

Svar på spørgsmål nr. S 877 (om aktindsigt i Rådets regnskab)

Samrådsspørgsmålets ordlyd:

"Ministeren bedes redegøre for, hvordan han vil sikre, at Europa-Parlamentet får mulighed for indsigt i Rådets regnskab og budget, når Parlamentet skal godkende dette i overensstemmelse med Folketingets tidligere enstemmige beslutning om dette (jf. B 152, folketingssamlingen 2008-09)?"

Formanden sagde, at det var et spørgsmål, han selv havde stillet, fordi der flere gange var opstået diskussioner - også i medierne - om, hvordan det gik med dette her. Og det, man kunne konkludere var, sagde formanden, at regeringen sådan set havde gjort det, man havde bedt den om, nemlig at tage sagen op. Det havde så bare vist sig, at det ikke havde været helt så nemt at komme igennem med det. Formanden havde stillet nogle spørgsmål og fået et svar, som gjorde ham uklar på, hvornår man kunne forvente, at der kom et resultat. Derfor havde formanden bedt finansministeren om også at redegøre for det.

Finansministeren: Dechargeproceduren har gennem årene været reguleret ved den såkaldte "Gentleman-aftale" fra 1970, der indtil for nylig har været forstået på den måde, at de to institutioner afholder sig fra at blande sig i hinandens administrative budgetter. Som en konsekvens heraf har dechargeproceduren i sager om Parlamentets og Rådets budgetgennemførelse været baseret på uformelle drøftelser mellem de to institutioner.

Siden 2009 har Parlamentet imidlertid sat spørgsmålstegn ved gentlemanaftalens indhold og rækkevidde på dechargeområdet og ønsket at ophæve aftalen. Parlamentet har også i de seneste år ønsket, at Rådets sekretariat har skullet svare skriftligt på spørgsmål og udlevere en række papirer om Rådets budgetgennemførelse.

Parlamentets ønske har derved fået karakter af en institutionel konflikt mellem EU's to budgetmyndigheder om kompetencefordelingen og håndteringen af det praktiske samarbejde.

Fra dansk side støtter vi ønsket om åbenhed og gennemsigtighed omkring anvendelsen af EU's midler, men det er også vigtigt at bevare den institutionelle balance mellem Rådet og Parlamentet.

Derfor må et ønske fra Parlamentets side om adgang til oplysninger om Rådets budgetgennemførelse indebære, at Parlamentet stiller de samme oplysninger til rådighed for Rådet, og det har også været Rådets tilgang.

Som jeg tidligere har orienteret Europaudvalget om, har man fra dansk side i januar 2010 udarbejdet et forslag om, at gentlemanaftalen på dechargeområdet afløses af en udtrykkelig aftale mellem Råd og Parlament om samarbejdet under dechargeproceduren.

Forslaget har til hensigt at formalisere og modernisere dechargesamarbejdet og er baseret på gensidig åbenhed og ligestilling i dechargeproceduren mellem de to institutioner. En fuld gennemførelse af forslaget vil indebære større gennemsigtighed - og dermed indsigt - i begge institutioners gennemførelse af deres respektive budgetter.

Det danske forslag til en modernisering af samspillet mellem de to institutioner på dechargeområdet er i begyndelsen af 2010 blevet præsenteret i flere møder i rådsregi på arbejdsgruppe- og ambassadørniveau. Endvidere har vi fra dansk side konsekvent anmodet skiftende formandskaber og Rådets sekretariat om at sætte dechargesagen på dagsordenen, når lejlighed bød sig.

Rådet har længe beskæftiget sig aktivt med sagen, og i april 2010 fik formandskabet mandat til at gå i dialog med Parlamentet om en revision af gentlemanaftalen. Det nuværende ungarske formandskab har - bl.a. i tæt dialog med Danmark - arbejdet målrettet på at nå en løsning, der kunne bringe sagen til en konstruktiv afslutning.

Parlamentet har på sin side udtrykt vilje til at indgå en aftale med Rådet om samarbejdet under dechargeproceduren, der respekterer de to institutioners respektive roller i den årlige dechargeproces.

På denne baggrund har det ungarske formandskab - sammen med Rådets sekretariat - haft flere uformelle samtaler med Parlamentet om mulighederne for at nå en langsigtet og stabil løsning på dechargekonflikten.

Rådet har som opfølgning på samtalerne i begyndelsen af marts sendt Parlamentet et forslag til en aftale om samarbejdet under dechargeproceduren.

Forslaget - der indholdsmæssigt på mange måder svarer til det danske forslag til en fornyelse af samarbejdet - er baseret på en præmis om gensidig åbenhed og ligestilling. Det gælder endvidere i henseende til kernepunkterne i det danske forslag vedrørende udveksling af informationer om begge institutioners budgetgennemførelse, muligheden for at stille kritiske spørgsmål til hinandens administration og økonomistyring samt mødeafholdelse om dechargespørgsmål.

Parlamentet har endnu ikke forholdt sig til Rådets seneste forslag til en dechargeaftale, der som nævnt lige er fremlagt.

Det er på ovennævnte baggrund min vurdering, at der er forsigtig grund til optimisme, da det seneste forløb i sagen afspejler reelle fremskridt hen imod en konstruktiv og vedvarende løsning på konflikten.

Efter Rådets nye udspil må det nu forventes, at der indledes mere formelle forhandlinger om en revision af gentlemanaftalen og dermed den fornyelse af dechargesamspillet mellem Råd og Parlament, som vi har arbejdet for fra dansk side.

Jeg har derfor et begrundet håb om, at det vil være muligt at opnå en løsning på den nu 2 år gamle dechargekonflikt mellem de to institutioner.

Formanden takkede finansministeren for redegørelsen.

Formanden tilføjede for egen regning, at det var en tilfredsstillende redegørelse, men at det ikke forhindrede, at de kunne vende tilbage til sagen, hvis der ikke kom den udvikling i sagen, som finansministeren havde nævnt i sin redegørelse. På nuværende tidspunkt syntes formanden imidlertid, at det lød fornuftigt, og han havde derfor ikke yderligere at tilføje.

Formanden takkede finansministeren for fremmødet og særligt for det sidste indlæg.

Dørene blev lukket kl. 12.20